

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/202208,Mirolaw-Szumilo-Slowacy-wobec-pierwszej-pielgrzymki-Jana-Pawla-II-do-Polski.html>
26.02.2026, 21:52

Mirosław Szumiło: Słowacy wobec pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski

Pielgrzymka papieża-Polaka do Ojczyzny w 1979 r. była prawdziwie epokowa i przełomowa w dziejach Polski. Rozpoczęła bieg wydarzeń, który doprowadził do upadku komunizmu. Mniej znany jest fakt, że z wielkim entuzjazmem przyjmowali Jana Pawła II również Słowacy, dla których był on bliskim sąsiadem, synem bratniego narodu. Toteż wizyta Ojca Świętego wywołała duże zainteresowanie wśród katolików z południowej strony Tatr.

[Jan Paweł II Kościół Słowacja](#)

02.06.2026

Karol Wojtyła od młodości utrzymywał kontakty ze Słowakami. Po raz pierwszy mógł ich spotkać w dzieciństwie w Kalwarii Zebrzydowskiej, dokąd przybywali także pielgrzymi sąsiedniego kraju. Na początku lat 50. ks. Wojtyła, chodząc po Tatrach, zatrzymywał się po drugiej stronie granicy w Starym Smokowcu, nawiązując przyjacielskie relacje z sąsiadami z południa. Od 1956 r., po liberalizacji systemu władzy komunistycznej w Polsce oraz szerszym otwarciu przygranicznego ruchu turystycznego, te kontakty uległy intensyfikacji. Cierpiący znacznie większe prześladowania katolicy słowaccy zwracali się wówczas po pomoc do swoich braci w wierze z Polski.

W latach 60. arcybiskup krakowski Wojtyła wspierał w miarę swoich możliwości tajny Kościół słowacki, w szczególności braci zakonnych, którzy od czasu formalnej likwidacji zakonów w Czechosłowacji w 1950 r. musieli prowadzić swoją działalność w konspiracji. Zwrócili się do niego o pomoc m.in. słowaccy salezjanie; 8 z nich w latach 1964-1965 zostało potajemnie wyświęconych w Krakowie na księży przez biskupa pomocniczego Juliana Groblickiego. Wojtyła nie dokonywał święceń osobiście ze względu na konieczność zachowania jak największej konspiracji. Tajne udzielanie święceń w Krakowie było kontynuowane w następnych latach.

Podczas obrad Soboru Watykańskiego II abp Wojtyła nawiązał kontakty ze słowackim biskupem emigrantem Pavlem Hnilicą i utrzymywał je w kolejnych latach. Hnilica przyjeżdżał do Polski, aby spotkać swoich rodaków na rekolekcjach oazowych Ruchu Światło-Życie. W 1978 r. został zaufanym współpracownikiem nowego papieża. Na spotkania z kard. Wojtyłą w Krakowie i Krościenku przyjeżdżali także ze Słowacji Vladimír Jukl i Silvester Krčméry – założyciele katolickiej wspólnoty Fatima, działającej pod jurysdykcją tajnego bp. Jána Korca. Kardynał Wojtyła patronował także szerokiej akcji przerzutu zakazanej literatury religijnej przez granicę z Polski do Czechosłowacji. Jako bliski sąsiad z północy był znaczącą siłą mobilizującą dla Kościoła katolickiego na Słowacji.

Nie wyobrażacie sobie

Liczne świadectwa dowodzą, że katolicy słowaccy przyjęli wybór kard. Karola Wojtyły na papieża 16 października 1978 r. jako niezwykle dar Opatrzności Bożej. Raporty czechosłowackiej Służby Bezpieczeństwa mówią o wielkim poruszeniu szczególnie w północnej Słowacji, gdzie odbierano Wojtyłę entuzjastycznie jako swojego, „naszego papieża”. Wiele Słowaków zapewne po cichu liczyło na ten wybór. Wanda Póltawska z Krakowa, przyjaciółka kard. Wojtyły, prowadziła dzienniki i dedykowane mu rozmyślania.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Jan Paweł II, Kościół, Słowacja

Artykuł

Jan Paweł II pozdrawia wiernych na Mszy św. w Nowym Targu, czerwiec 1979 r. Fot. z zasobu AIPN